

Mindre Meddelelser.

Danske Opmaalingsarbejder (1880*). Efter Opfordring er der godhedsfuldt meddelt Tidsskriitet følgende *officielle* Oplysninger:

Generalstabens topografiske Afdeling har foretaget Detailopmaalinger i Egnen mellem Hobro-Nibe og Aalborg med en Styrke af 9 Officerer og 44 Underofficerer. Triangulationen af Jylland er fortsat i Vendsyssel, og Reconnoiceringsarbejder med Hensyn til Øerne Børholms og Anholt's Tilknytning til det trigonometriske Net ere foretagne. — Placeringarbejderne ere fortsatte i Vestjylland syd og nord for Thisted, og et Præcis omsnivelement er udført fra Oddesund til Thisted. — Af Generalstabens kobberstukne Blade ere Gylling, Horsens, Odder, Holgenæs, Skanderborg og Spørring udgivne i Handelen. Desuden er der udkommet Fotolito-grafier og Fotozinkografier af 28 jyske, 2 fynske og 16 sjællandske Maaleborde.

Soopmaalingen er fuldført langs Jyllands Vestkyst fra lidt nord for Hornsrev til Bollbjerg, ligesom ogsaa Thyborøn Kanal er bleven opmaalt og undersøgt. Fremdeles er der opmaalt flere Steder i Bælterne, og endelig ere Dele af Islands Kyst, især i Skagestrandsbugt og Huneføj opmaalt.

De mindste Stater i Evropa. Som Modsetning til Storstaterne i vor Verdensdel kan man opstille flere Stater, der ere saa smaa, at de næppe fortjene Navn af Stater. Disse Smaastater ere **):

Fyrstendømmet <i>Liechtenstein</i>	3	□	Mile med 9,000 Indb.
Fyrstendømmet <i>Mónaco</i>	$\frac{3}{10}$	"	" " 6,000 "
Republikken <i>Andorra</i>	7	"	" " 12,000 "
Republikken <i>San Marino</i>	$1\frac{1}{10}$	"	" " 8,000 "

Som Sammenligningsled kan man nævne, at Møen har et Fladeindhold af 4 □ Mile med 14,000 Indb.

Przevalskis sidste Rejse. I afvigte Januar Maaned afholdtes der i St. Petersburg forskjellige Festligheder til Ære for *A. E. Nordenskiöld* og for *N. Przevalski*, hvilken sidste midt i Maaneden heldig var kommen tilbage fra sin Rejse. Han er født 183 i Smolensk og blev i en Alder af 16 Aar Fændrik i et Infanteriregiment; senere blev han Officer og dernæst Lærer i Historie og Geografi ved en Officersskole i Varsjav, hvilken Stilling han dog opgav for at blive geografisk rejser.

Paa sin nu fuldførte tredje Rejse ledsagedes han af 2 Officerer, 5 Kosakker, 4 Soldater og en Mongol, der tjente ham som Tolk, og paa denne Rejse er han efter et Foredrag, han har holdt i *Orenburg*, gaaet ad følgende Vej: Efter at have overskredet Tiansjanbjergene, der fra Altajbjergenes vestlige Del strækker sig mod Øst, kom han til Kami, der ligger i det Jordstrøg, som gaar under Navnet Gobi, og derpaa drog han til Tibet. De 13 rejsendes Komme til Tibet fremkaldte en sand Panik; thi man var bange for, at Russerne vilde bortføre Dalaj Lama fra Hlassa, Tibets Hovedstad. En Deputation blev fra Hlassa sendt til Przevalski for at bede ham vende tilbage uden at komme ind i Byen, og af denne Grund kom han ikke dertil. Han gik nu til Egnen ved Koku Nor og undersøgte Dele af den gule Flods kildeomraade; men det var ham dog umuligt at naa helt op til Flodens Udspring. Endelig vendte han over Kjaekta tilbage til Sibirien.

Det videnskabelige Udbytte er meget stort, men Rejsen har mange Gange været yderst mojsommelig. Om Sommeren drog Przevalski undertiden af Sted i en Hede af 48° C. (35 $\frac{1}{2}$ ° R.) i Skyggen, imedens om Vinteren Kviksølvet frøs. Dertil kom Tørst, Sult, Orkaner og en fjendtlig Befolkning; paa én Tur omkom ikke færre end 24 Kameler. Rejsen har omfattet henved 1000 danske Mile, og Przevalski har opdaget tre, hidtil ukjendte og med Sne klædte Kjæder, som han har givet Navn efter Humboldt, Ritter og Newton.

Dr. O. Lenz i Timbuktu. En anden Rejse, der har vakt ligesaa megen Opsigt som Przevalskis, er det af Tyskeren *Oscar Lenz* udførte Togt til Timbuktu. Han er tidligere bleven bekendt af en Rejse, han foretog op ad Ogovéfloden, som udmunder i Guineabugten; i November 1879 afrejste han fra Tanger i Marokko og kom i Juni 1880 til Timbuktu. Han er den fjerde Europæer, der i den nyere Tid har set denne By, som ligger i Sudán og paa Grænsen af Ørkenen, et Par Mile fra Nigieren, og over hvilken der Aarhundreder igjennem hvilede et hemmelighedsfuldt Slør. Hvad man tidligere vidste om Timbuktu, skyldtes Mavrerne *Leo Africanus*, der var der 1510 og som udbredte de mest overdrevene Forestillinger om dens tilans og Storhed.

Efter at man 1788 havde dannet „det afrikanske Selskab“ i London, have en Mængde rejsende søgt at naa Timbuktu. Skotlanderen *Mungo Park* var saa heldig 1795—96 at undersøge en Del af den øvre Niger, og hvis Løb der til den Tid herskede de mest forunderlige Meninger og som af nogle regnedes for at være Begyndelsen til Nilen. 1805 foretog han en ny Rejse, og han blev da dræbt i Havssa uden at være kommen til Timbuktu. Spørgsmaalet om Nigierens Udløb blev først med Sikkerhed klaret 1830 af Clappertons Tjener, *Richard Lander* og dennes Broder *Jones Lander*, og Spørgsmaalet om Flodens Udspring først i Efteraaret 1879 af to franske Agenter for et Handelshus i Marseille, *Zweifel* og *Moustier**) — Den første Europæer, som kom til Timbuktu, var Major *Laing*; han afrejste fra Tripolis og kom dertil 1826, men han blev dræbt kort efter, og hans Papirer gik tabt. Den næste var Franskmanden *René Caillé*, en Mand uden Kundskaaber, men med umaadelig Ihærdighed og Rejselyst. Forklædt som Muselman kom han dertil 1818 fra Senegambien, han opholdt sig 14 Dage i Byen og naaede efter 7 Fjerdingaars Rejse, ussel og klædt i Pjalter, til Tanger. Efter sin Hjemkomst fik han den Pris af 10,000 Frank, som det geografiske Selskab i Paris havde ud at for den, der naaede til den saa omtalte By. Den tredje var *Heinrich Barth*, der fra Tripolis kom til Timbuktu, hvor han 1853—54 opholdt sig i syv Maaneder, og hvor han samlede en stor Mængde Oplysninger af alle Slags. — Dr. *Lenz* er fra Timbuktu over Senegambien lykkelig vendt tilbage til Evropa.

Det ligger i Sagens Natur, at Lenz paa denne Rejseroute, der er den samme som René Caillé's, kun i omvendt Orden, maa have gjort mange værdifulde Iagttagelser, og allerede nu véd man, at han fra Atlas i Marokko til Timbuktu ikke, som man kunde vente, har truffet nogen Indsænkning, men kun en næsten vandret Højslette. For Resten knytter der sig en flersidig og meget stor Interesse til den Kjendtgjæring, at det just nu og, som det synes, uden synderlig Vanskelighed er lykkedes en Europæer at komme til Timbuktu og at slippe uskadt derfra. Sagen er nemlig den, at det endelig er gaaet op for de baade paa Penge og paa Aandsevner saa rige Franskmand, at de kunne skaffe sig stor Magt og Indflydelse ved deres Nybygder i det nordlige og nordvestlige Afrika. Disse Nybygder dannes, som man véd, af Algerien og af nogle Etablissementer i Senegambien omkring Floden Senegal. Algerien har en Størrelse af 12,000 □ Mile eller henved en Fjerdedel mere end Moderlandet, og dets Folkemængde udgjorde efter Tællingen 1876 2,550,000, hvoraf 1 $\frac{1}{2}$ Million ere Vandrehyrder (Nomader)**). Størrelsen af Etablissementerne i Senegambien kan ikke opgives, men nominelt regner man dertil hele Senegals Løb samt Egnen ved Kysten imellem Cap blanco imod Nord og lidt neden for Cap verde i mod Syd***). Det er altsaa et stort Omraade, der her hører under Franskmandene. Etablissementerne i Senegambien have hidtil været delte i to Arrondissementer, nemlig St. Louis og Gorée, og dertil er

*) For Eftertiden hidrøre de „mindre Meddelelser“, som ikke ere undertegnede med Navn eller Mærke, fra Redaktøren.

***) Behm u. Wagner. Die Bevölkerung der Erde. VI. 1880.

*) Deres Rejse er beskrevet i Bulletin de la société de géographie de Marseille Nr. 7—9. 1880.

***) Statistique de la France. Resultats généraux du denombrement de 1876.

****) E. Levasseur. La France avec ses colonies. 1876.